

5.- (Ան, զայն) ստացաւ առաջնութեան մրցանակը:

5.- _____

6.- (Անոնք, զանոնք) ժամանակին վերջացուցին այս աշխատանքը:

6.- _____

Ե. Ընդօրինակէ՛ նախադասութիւնները, ընդգծուած բառերուն տեղ յարմար դերանուններ գործածելով:

Օրինակ՝ Անին եւ Թալինը ծովափ գացին: Անոնք ծովափ գացին:

1.- Դաւիթն ու Էս թանգարան գացինք:

1.- _____

2.- Վահագն ու Արան Նուարդը թատրոն տարին:

2.- _____

3.- Արսէնը գովեց Շողերն ու Յուլերը:

3.- _____

4.- Շողիկն ու Շաղիկը լողալու պիտի երթան:

4.- _____

5.- Սեպուհն ու Սարոն պտոյտի տարին Սեղրակն ու Սահակը:

5.- _____

6.- Շահանը իրենց տունը հրաւիրեց քոյրս եւ զիս:

6.- _____

ՅԻՇԵՆՔ ԴԵՐԱՆՈՒՆՆԵՐԸ

Առաջին դէմք

<u>հոլով</u>	<u>եզակի</u>	<u>լոգնակի</u>
Ուղղական	ես	մենք
Հայցական	զիս	մեզ
Սեռական	իմ	մեր
Տրական	ինծի	մեզի
Բացառական	ինձմէ	մեզմէ
Գործիական	ինձմով	մեզմով

Երկրորդ դէմք

<u>հոլով</u>	<u>եզակի</u>	<u>լոգնակի</u>
Ուղղական	դու	դուք
Հայցական	քեզ	ձեզ
Սեռական	քու	ձեր
Տրական	քեզի	ձեզի
Բացառական	քեզմէ	ձեզմէ
Գործիական	քեզմով	ձեզմով

Երրորդ դէմք

<u>հոլով</u>	<u>եզակի</u>	<u>լոգնակի</u>
Ուղղական	ան	անոնք
Հայցական	զայն	զանոնք
Սեռական	անոր	անոնց
Տրական	անոր	անոնց
Բացառական	անկէ	անոնցմէ
Գործիական	անով	անոնցմով

ԱԾԱԿԱՆ

Ածականը բառ մըն է, որ նախադասութեան մէջ կապուած կ'ըլլայ գոյականին եւ կը նկարագրէ կամ կը բացատրէ զայն:

Գեղեցիկ աղջիկը կարմիր վարդը քաղեց:

Ածականը անփոփոխ բառ է, թիւ եւ հոլով չունի:

Ա. Ընդգծէ՝ հետեւեալ նախադասութիւններուն ածական ունեցող գոյականը միայն եւ շրջագծէ՝ զայն նկարագրող կամ բացատրող ածականը:

Օրինակ՝ Մեծ մայրս երեւան մեկնեցաւ:

- 1.- Քաջ զինուորը հայրենիքը պաշտպանեց:
- 2.- Դպրոցին քով ընդարձակ զբօսայգի մը կայ:
- 3.- Սեւ ամպերը սկսան հաւաքուիլ, առատ անձրեւ պիտի տեղայ:
- 4.- Կանաչ տերեւները սկսան զարդարել բակին մերկ ծառերը:
- 5.- Զբօսայգիին մէջ խորունկ աւազան մը կայ:
- 6.- Մեղմ երաժշտութիւն կը լսուէր դրացիին փոքրիկ տունէն:
- 7.- Բարձրահասակ ոստիկանը ճարպիկ գողը ձերբակալեց:
- 8.- Պզտիկ տղան բարձրաձայն արտասանեց սիրուն ոտանաւորը:

Որակական ածականը ցոյց կու տայ գոյականին ինչպէս ըլլալը:

Բարակ մատիտ

Բ. Հետեւեալ նախադասութիւնները ամբողջացո՛ւր յարմար որակական ածականներ գործածելով:

Օրինակ՝ _____ նոր _____ գիրքս կորսնցուցի:

- 1.- Քոյրս _____ կատու մը ունի:
- 2.- Երգչուհին _____ ձայնով կ'երգէ:
- 3.- Արարատը աշխարհի _____ լեռներէն մէկն է:
- 4.- _____ աղբիւրէն _____ ջուր խմեցի:
- 5.- _____ ինքնաշարժով _____ փողոցէն անցանք:
- 6.- _____ ծառին վրայ _____ զարդեր կախեցինք:
- 7.- _____ աշակերտը _____ նիշեր ստացաւ:
- 8.- _____ Սեւանը _____ ջուր եւ _____ ձուկ ունի:
- 9.- _____ գետը _____ դաշտերու մէջէն կ'անցնէր:
- 10.- _____ Տիգրան թագաւոր _____ մայրաքաղաք մը շինեց:

ԱՆԿԱՏԱՐ ԱՆՑԵԱԼ

Բայր անկատար անցեալ ժամանակ է, երբ ցոյց տայ անցեալին սկսած,
բայց չվերջացած գործողութիւն մը:
Անկատար անցեալ բային առջեւ ալ ☐ կամ ☐ կը գրենք:
կ'երգէի կը սահէի կը խնդայի

Ա. Շրջագծէ՛ ()-ի բայերէն անկատար անցեալ ժամանակ ցոյց տուող բայը
միայն, յետոյ այդ բայով նախադասութիւնը ընդօրինակէ՛ յաջորդ տողին վրայ:

Օրինակ՝

Դաս (կը սորվիմ, ☐) երբ հիւրեր եկան մեզի:

Դաս կը սորվէի, երբ հիւրեր եկան մեզի:

- 1.- Մենք (կը խաղայինք, կը խաղանք) յանկարծ ուսուցիչը ներս մտաւ:
- 2.- Անոնք (կը խօսին, կը խօսէին) երբ հեռաձայնը հնչեց:
- 3.- Ես եւ եղբայրս օտար վարժարան (կը յաճախենք, կը յաճախէինք):
- 4.- Այդ մանուկը ուրախ երգեր (կ'երգէր, կ'երգէ):
- 5.- Դուք շատ լաւ (կ'արտասանէիք, կ'արտասանէք):
- 6.- Ան ամէն շաբաթ (կ'այցելէ, կ'այցելէր) իր մեծ մօրը:
- 7.- Դուն բանակումի (կ'երթայիր, կ'երթաս) ընկերներուդ հետ:
- 8.- Քոյրս (կը ստիպէ, կը ստիպէր), որ հետը շուկայ երթամ:

Յիշե՛նք բային անկատար անցեալ ժամանակը:

Ա. լծորդութիւն	ես կը պար էի	ճենք կը պար էինք
	դուն կը պար էիր	դուք կը պար էիք
	ան կը պար էր	անոնք կը պար էին

Բ. լծորդութիւն	ես կը խօս էի	ճենք կը խօս էինք
	դուն կը խօս էիր	դուք կը խօս էիք
	ան կը խօս էր	անոնք կը խօս էին

Գ. լծորդութիւն	ես կը լող այի	ճենք կը լող այինք
	դուն կը լող այիր	դուք կը լող այիք
	ան կը լող ար	անոնք կը լող ային

ԿԱՏԱՐԵԱԼ ԱՆՅԵԱԼ

Բայր կատարեալ անցեալ ժամանակ է, երբ ցոյց տայ անցեալին
կատարուած եւ վերջացած գործողութիւն մը:

երգեցի

սահեցայ

խնդացի

Ա. Հետեւեալ նախադասութիւններուն բայերը վերածէ՛ կատարեալ անցեալ ժամանակի:

Օրինակ՝ Արան նամակ կը ղրկէր զարմիկին:

Արան նամակ ղրկեց զարմիկին:

1.- Զարմիկս Ֆրեզնօ կ'ապրէր:

2.- Ռազմիկը ուռկանով ձուկ կ'որսար:

3.- Դուն շարադրութիւնները լաւ կը գրես:

4.- Այդ գետը շատ արագ կը հոսի:

5.- Դուք շատ դանդաղ կը յառաջանաք:

6.- Մայրս յաճախ պատմութիւն կը կարդայ:

7.- Արմէնը դասը ճիշդ կ'ընդօրինակէ:

8.- Սեղա՛, ինչո՞ւ անցեալ շաբաթ կ'ուշանայիր: